

Conselleria de Cultura i Esport

DECRET 92/2010, de 28 de maig, del Consell, pel qual es declara Bé d'Interés Cultural Immaterial la Solemnitat del Corpus Christi de la ciutat de València. [2010/6275]

Preàmbul

L'article 49.1.5^a de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix la competència exclusiva de la Generalitat en matèria de patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic, arqueològic i científic. Així mateix, l'article 26.2 de Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, disposa que la declaració d'un Bé d'Interés Cultural s'ha de fer mitjançant un decret del Consell, a proposta de la conselleria competent en matèria de cultura. Tot això sense perjudi de les competències que l'article 6 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, reserva a l'administració general de l'Estat.

Així mateix, la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, en l'article 45 disposa que han de ser declarats béns d'interés cultural les activitats, els coneixements, els usos i les tècniques que constitueixen les manifestacions més representatives i valuoses de la cultura i el gènere de vida tradicional del poble valencià. Igualment, poden ser declarats béns d'interés cultural els béns immaterials que són expressions de les tradicions del poble valencià en les seues manifestacions musicals, artístiques, gastronòmiques o d'oci, i en especial aquelles que han sigut objecte de transmissió oral, i les que mantenen i potencien l'ús del valencià.

Mitjançant una resolució de 29 de gener de 2010, de la Direcció General de Patrimoni Cultural Valencià, es va acordar incoar l'expedient per a la declaració com a Bé d'Interés Cultural Immaterial de la solemnitat del Corpus Christi de la ciutat de València.

En la tramitació de l'expedient s'ha concedit tràmit d'audiència al Capítol Metropolità de València i a l'Ajuntament de València.

En compliment del que disposa l'article 27 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat, del Patrimoni Cultural Valencià, en l'expedient consten l'informe favorable del Consell Valencià de Cultura i la sol·licitud d'informe efectuada a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles de València, informe este últim que, tenint en compte que no es va evacuar en el termini establert, i en virtut del que disposa l'esmentat precepte, s'ha de considerar emés en sentit favorable.

En virtut d'allò exposat i d'acord amb el que estableix la normativa esmentada, a proposta de la consellera de Cultura i Esport i amb la deliberació prèvia del Consell, en la reunió del dia 28 de maig de 2010,

DECRETE

Article 1. Objecte

Es declara Bé d'Interés Cultural Immaterial la solemnitat del Corpus Christi de la ciutat de València.

Article 2. Descripció del bé, valors i mesures de protecció

La descripció del bé, els seus valors i les mesures de protecció es fan constar en l'annex del present decret.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

Única. Inscripció en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià

La present declaració s'ha d'inscriure en la secció primera de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Conselleria de Cultura y Deporte

DECRETO 92/2010, de 28 de mayo, del Consell, por el que se declara Bien de Interés Cultural Inmaterial la Solemnidad del Corpus Christi en la ciudad de València. [2010/6275]

Preámbulo

El artículo 49.1.5^a del Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana establece la competencia exclusiva de la Generalitat en materia de patrimonio histórico, artístico, monumental, arquitectónico, arqueológico y científico. Asimismo, el artículo 26.2 de Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, dispone que la declaración de un Bien de Interés Cultural se hará mediante Decreto del Consell, a propuesta de la Conselleria competente en materia de cultura. Todo ello sin perjuicio de las competencias que el artículo 6 de la Ley 16/1985, de 25 de junio, del Patrimonio Histórico Español, reserva a la administración General del Estado.

Asimismo, la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, en su artículo 45 dispone que serán declarados bienes de interés cultural las actividades, conocimientos, usos y técnicas que constituyan las manifestaciones más representativas y valiosas de la cultura y los modos de vida tradicionales de los valencianos. Igualmente, podrán ser declarados bienes de interés cultural los bienes inmateriales que sean expresiones de las tradiciones del pueblo valenciano en sus manifestaciones musicales, artísticas, gastronómicas o de ocio, y en especial aquellas que han sido objeto de transmisión oral, y las que mantienen y potencian el uso del valenciano.

Mediante Resolución de 29 de enero de 2010, de la Dirección General de Patrimonio Cultural Valenciano, se acordó tener por incoado expediente para la declaración como Bien de Interés Cultural Inmaterial la Solemnidad del Corpus Christi en la ciudad de València.

En la tramitación del expediente se ha concedido trámite de audiencia al Cabildo Metropolitano de València y al Ayuntamiento de València.

En cumplimiento de lo dispuesto en el artículo 27 de la Ley 4/1998, de 11 de junio, de la Generalitat, del Patrimonio Cultural Valenciano, consta en el expediente el informe favorable del Consell Valencià de Cultura, así como la solicitud de informe efectuada a la Real Academia de Bellas Artes de San Carlos de València. Este último informe, ante su falta de evacuación en plazo, y en virtud de lo dispuesto en el citado precepto, ha de entenderse emitido en sentido favorable.

En virtud de lo expuesto y de acuerdo con lo establecido en la normativa referenciada, a propuesta de la consellera de Cultura y Deporte y previa deliberación del Consell, en la reunión del día 28 de mayo de 2010,

DECRETO

Artículo 1. Objeto

Se declara Bien de Interés Cultural Inmaterial la Solemnidad del Corpus Christi en la ciudad de València.

Artículo 2. Descripción del bien, valores y medidas de protección

La descripción del bien, sus valores y las medidas de protección del mismo se hacen constar en el anexo del presente decreto.

DISPOSICIÓN ADICIONAL

Única. Inscripción en el Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano

La presente declaración se inscribirá en la Sección Primera del Inventario General del Patrimonio Cultural Valenciano.

DISPOSICIÓ FINAL

Única. Entrada en vigor

El present decret s'ha de publicar en el *Butlletí Oficial de l'Estat* i entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 28 de maig de 2010

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

La consellera de Cultura i Esport,
TRINIDAD MARÍA MIRÓ MIRA

ANNEX

Dades sobre el bé objecte de declaració

Introducció

La festivitat del Corpus Christi ha sigut, durant segles, la festa catòlica principal de la ciutat de València. No debades fou la processó origen de la solemnitat una de les primeres d'Europa a celebrar-se. La primera processó de què es té notícia va tindre lloc el 1355, per iniciativa del bisbe Hug de Fenollet, la qual va ser atesa immediatament pel Consell de la Ciutat, que va convocar clergues, persones notables i hòmens i dones del poble perquè acompanyaren les creus de les seues respectives parròquies en la processó del dia de la festa del Corpus Christi, però que no va tindre continuïtat per les circumstàncies bèl·liques dels anys següents (Guerra dels Peres). A partir de 1372, la festa del Corpus, restablida a instàncies del bisbe de València, el cardenal Jaume d'Aragó, es va celebrar anualment i es va convertir en lloc de trobada de tots els aspectes espirituals, patrimonials i d'identitat de la ciutat i els seus habitants durant diversos segles, almenys fins al final del segle XIX. Fins i tot es repetia i s'adaptava per a l'entrada de reis i emperadors, i en altres ocasions extraordinàries. Des d'aleshores, la iniciativa de la celebració pública de la festa partia del bisbe, a través del Capítol de la catedral, i era immediatament secundada pel govern municipal.

En el segle XX la processó anà llanguint, i va ser de nou la iniciativa eclesial i municipal, juntament amb la religiositat popular expressada a través de l'associacionisme, les que van recuperar una festa que, més enllà dels seus elements espirituals i catequètics, és una mostra complexa de la celebració del Misteri de la Vida, que utilitza diversos signes i símbols a través de tots els sentits.

La festa del Corpus Christi ha tingut algun canvi en la celebració al llarg dels segles, i en l'actualitat es practica el huité diumenge després del Diumenge de Pasqua, per tant el dia en què l'Església a València celebra eixa solemnitat en honor del Santíssim Sacrament de l'altar.

Històricament, l'organització i el desplegament de la festa han sigut fruit de la col·laboració entre l'Ajuntament de València i el Capítol catedralici. La col·laboració de l'Ajuntament de València, més enllà de la necessària separació constitucional entre l'Estat i l'Església, suposa un valor adquirit durant més de sis-cents cinquanta anys i un privilegi que no sols ha servit per a construir alguns dels trets més rellevants de la forma en què els valencians celebrem la festa, sinó que també ha organitzat, de forma simbòlica i real, l'espai de la ciutat de manera que facilitara el bon desplegament de les diverses activitats consuetudinàries que componen la festa, especialment la processó general.

Certament, la major part dels elements que configuren la festa es troben (o es van trobar) en altres celebracions del Corpus (com els gegants, les danses o els carros triomfals), però l'harmonització d'estos factors diversos a la ciutat de València i l'especial pervivència fins als nostres dies, convertixen la Festa del Corpus no sols en un element singular, sinó, i sobretot, en un acte digne de la major protecció que la Llei del Patrimoni Cultural Valenciana atorga als elements del denominat Patrimoni Immaterial o Intangible.

DISPOSICIÓN FINAL

Única. Entrada en vigor

El presente decreto se publicará en el *Boletín Oficial del Estado* y entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Comunitat Valenciana*.

Valencia, 28 de mayo de 2010

El president de la Generalitat,
FRANCISCO CAMPS ORTIZ

La consellera de Cultura y Deporte,
TRINIDAD MARÍA MIRÓ MIRA

ANEXO

Datos sobre el bien objeto de la declaración

Introducción

La festividad del Corpus Christi ha sido, durante siglos, la fiesta catòlica principal de la ciudad de València. No en vano fue la procesión origen de la Solemnidad una de las primeras de Europa en celebrarse. La primera procesión de la que se tiene noticia tuvo lugar en 1355, por iniciativa del obispo Hug de Fenollet, a la que atendió inmediatamente el Consell de la *Ciutat*, que convocó a clérigos, personas notables y hombres y mujeres del pueblo para que acompañasen las cruces de sus respectivas parroquias en la procesión del día de la fiesta del Corpus Christi, pero no tuvo continuidad por las circunstancias bélicas de los años siguientes (Guerra de los Pedros). A partir de 1372 la fiesta del Corpus, reanudada a instancias del obispo de València, el cardenal Jaime de Aragón, tuvo celebración anual, y se convirtió en lugar de encuentro de todos los aspectos espirituales, patrimoniales y de identidad de la ciudad y sus habitantes durante varios siglos, al menos hasta finales del siglo XIX. Incluso se repetía y adaptaba para la entrada de reyes y emperadores, y otras ocasiones extraordinarias. Desde entonces la iniciativa de la celebración pública de la fiesta partía del obispo, a través del Cabildo de la Catedral, y era inmediatamente secundada por el gobierno municipal.

En el siglo XX la procesión fue languideciendo, y fue de nuevo la iniciativa eclesial y municipal, junto con la religiosidad popular expresada a través del asociacionismo, que recuperaron una fiesta que, más allá de sus elementos espirituales y catequéticos, es una muestra compleja de la celebración del Misterio de la Vida, utilizando diversos signos y símbolos a través de todos los sentidos.

La fiesta del Corpus Christi ha tenido algún cambio en su celebración a lo largo de los siglos, y en la actualidad se practica el 8º domingo después del domingo de Pasqua, por tanto el día en que la Iglesia en València celebra esa Solemnidad en honor del Santísimo Sacramento del Altar.

Històricament, la organització i desenvolupament de la festa ha sigut fruit de la col·laboració entre el Ayuntamiento de València i el Cabildo Catedralicio. La col·laboració del Ayuntamiento de València, més enllà de la necesaria separació constitucional entre el Estado y la Iglesia, supone un valor adquirido durante más de seiscientos cincuenta años, así como un privilegio que también ha servido para construir no solamente algunos rasgos más relevantes de la forma en que los valencianos celebramos la fiesta, sino también ha organizado el espacio de la ciudad, de manera simbòlica y real, que facilitase el buen desarrollo de las diversas actividades consuetudinarias que componen la fiesta, especialmente la Procesión General.

Ciertamente la mayor parte de los elementos que conforman la fiesta se encuentran (o se encontraron) en otras celebraciones del Corpus (como los gigantes, las danzas o los carros triunfales), pero la armonización de estos diversos factores en la ciudad de València, así como su especial pervivencia hasta nuestros días, convierten a la *Festa del Corpus* no solamente en un elemento singular, sino y sobre todo digno de la mayor protección que la Ley del Patrimonio Cultural Valenciano otorga a aquellos elementos del llamado *Patrimonio Inmaterial* o Intangible.

Un altre valor afegit d'esta celebració, que ha sigut constant des de l'edat mitjana fins als nostres dies, sense deixar d'adaptar-se als diversos presents que s'han succeït al llarg de la història, ha sigut el de model de les altres processons de la Comunitat Valenciana, sobretot aquelles que celebren el Corpus en ciutats, viles i pobles, amb elements simbòlics imitats de la festivitat tal com es desplega a la ciutat de València. La seua influència cerimonial i l'antic dret des de 1506, exclusiu de l'anomenada Coroneta d'Aragó, de celebrar les processons de vesprada, convertixen esta celebració, que involucra els sentits, de la vista, de l'oïda, del tacte, de l'olor i potser també del sabor, en una festa total, típicament i tòpicament mediterrània, i sobretot molt valenciana. Possiblement la més valenciana de totes les celebracions cristianes de la Comunitat Valenciana.

Denominació:

La solemnitat del Corpus Christi de la ciutat de València.

Localitat:

València.

Data de la celebració:

Té lloc seixanta-tres dies després del Diumenge de Pasqua: el huitè diumenge després de Pasqua (seixanta dies després del Diumenge de Pasqua si se celebra dijous), per tant el dia en què l'Església a València celebra eixa solemnitat en honor del Santíssim Sagrament de l'altar.

Actors principals:

- Capítol Metropolità, que convoca la processó i organitza els actes litúrgics.
- Ajuntament de València, patró des de 1355 i organitzador dels diversos actes no litúrgics.

Actors secundaris:

- Amics del Corpus, associació cultural.
- Campaners de la Catedral de València, associació cultural.
- Músics i Dansadors del Corpus de València, associació cultural.

Descripció del bé:

Actes preliminars

Dos dies abans (actualment el divendres):

– De matí, entrega de *pomells* o rams de flors per part de l'Ajuntament de València a les autoritats civils, religioses i militars de la ciutat, invitant-los a l'acte.

– Eixida de les roques de la Casa de les Roques i ubicació als jardins del costat de la porta de Serrans.

– Obertura del tendal de la plaça de la Mare de Déu.

– De vesprada: trasllat de les roques des de la porta de Serrans fins a la plaça de la Mare de Déu.

– De nit: ronda a les roques.

Un dia abans (actualment el dissabte):

– De dotze a dotze i mitja: volteig de les campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors (inclosa la Caterina, de 1305, que només volteja per a esta festa).

– De quatre i mitja a les cinc: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria.

– Cinc hores: vespres solemnes a la catedral; repic de les campanes durant el magníficat.

– A partir de les set i mitja: representació de misteris a la plaça de la Mare de Déu.

– De huit a huit i mitja: volteig de les cinc campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors; prèviament, senyal a les parròquies del centre històric, que han de respondre amb un volteig general a les huit durant cinc minuts.

– De nit: concert de la Banda Municipal de València a la plaça de la Mare de Déu.

Part central

Dia del Corpus (actualment diumenge):

– Huit del matí: toc de l'alba: volteig de les cinc campanes majors de la catedral amb villancet de les tres menors; prèviament, senyal amb la Maria.

Otro valor añadido a esta celebración, que ha sido constante desde la Edad Media hasta nuestros días, sin dejar de adaptarse a los diversos presentes que se han sucedido a lo largo de la historia, ha sido su valor como *modelo* de las demás procesiones de la Comunitat Valenciana, sobre todo aquellas que celebran el Corpus en ciudades, villas y pueblos, con elementos simbólicos imitados de la festividad tal y como se desarrolla en la ciudad de València. Su influencia ceremonial, así como el antiguo derecho desde 1506, exclusivo de la llamada *Coronilla de Aragón*, de celebrar las procesiones por la tarde, confieren a esta celebración, que usa de los sentidos, de la vista, del oído, del tacto, del olor y quizás también del sabor, en una fiesta total, típica y típicamente mediterránea, y sobre todo muy valenciana. Posiblemente la más valenciana de todas las celebraciones cristianas de la Comunitat Valenciana.

Denominación:

La Solemnidad del Corpus Christi en la ciudad València.

Localidad:

València.

Fecha de realización:

Se realiza 63 días después del Domingo de Pascua: el 8º domingo después de Pascua (60 días después del Domingo de Pascua si se celebra en jueves), por tanto el día en que la Iglesia en València celebra esa Solemnidad en honor del Santísimo Sacramento del Altar.

Actores principales:

- Cabildo Metropolitano, quien convoca la procesión y organiza los actos litúrgicos.
- Ayuntamiento de València, patrono desde 1355 y organizador de los diversos actos no litúrgicos.

Actores secundarios:

- *Amics del Corpus*, asociación cultural.
- *Campaners de la Catedral de València*, asociación cultural.
- *Músics i Dansadors del Corpus de València*, asociación cultural.

Descripción del bien:

Actos preliminares

Dos días antes (actualmente el viernes)

– Por la mañana entrega de *pomells* o ramos de flores por parte del Ayuntamiento de València a las autoridades civiles, religiosas y militares de la ciudad, invitándoles al acto.

– Salida de las Rocas de la *Casa de les Roques* y ubicación en los jardines junto a la Puerta de Serranos.

– Apertura del toldo de la Plaza de la Virgen.

– Por la tarde: traslado de las Rocas desde la Puerta de Serranos hasta la plaza de la Virgen.

– Por la noche: *ronda a les Roques*.

Un día antes (actualmente el sábado)

– De doce a doce y media: volteo de las campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores (incluida la *Caterina* de 1305 que solamente volteja para esta fiesta).

– Cuatro y media hasta las cinco – Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *María*.

– Cinco horas – *Vísperas* solemnes en la Catedral – *Repic* de las campanas durante el Magníficat.

– A partir de las siete y media – Representación de *Misteris* en la plaza de la Virgen.

– Ocho a ocho y media – Volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores. Previamente señal a las parroquias del centro histórico, que deben contestar con un volteo general a las ocho durante cinco minutos.

– Por la noche: concierto de la Banda Municipal de València en la plaza de la Virgen.

Parte central

Día del Corpus (actualmente domingo)

– Ocho de la mañana – Toque del alba: volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral con villancico de las tres menores. Previamente señal con la *María*.

– De nou a nou i mitja: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria.

– Nou i mitja: laudes solemnes a la catedral.

– Missa de pontifical a la catedral. Preparació de les campanes majors a l'inici de la missa i villancet de renovació en el moment de la consagració.

– De dotze a tretze hores: volteig general de les onze campanes de la catedral; les parròquies del centre històric han de respondre amb un volteig general a les dotze durant cinc minuts.

– A partir de les dotze hores, Cavalcada del Convit, amb la invitació expressa del capellà de les roques, diverses danses rituals del Corpus i la Degolla.

– Quatre de la vesprada: eixida de les roques pel recorregut de la processó general i posterior tornada a la Casa de les Roques; darrere seu, els carros de l'enramada, que llancen murta per l'itinerari.

– Cinc de la vesprada: eixida dels gegants i els nanos i les danses de la Magrana i la Moma.

– De sis a sis i mitja: toc de cor amb les campanes de la catedral, amb volteig de la Maria; en acabar, senyal de processó general amb el Manuel.

– Sis i mitja: segones vespres solemnes.

– Set: eixida de la processó, indicada pel repic de les campanes de la catedral.

– En el moment de l'eixida de la custòdia, volteig de les cinc campanes majors de la catedral; les parròquies del centre històric han de respondre amb un volteig durant tres minuts.

– Igualment, es disparen vint-i-una salves, que han de fer-se amb morters tradicionals, des de la terrassa de la torre del Miquelet de la catedral.

– Durant el pas de la custòdia per cada demarcació parroquial, volteig general de les seues campanes.

– Al pas de la custòdia per la plaça de la Reina, volteig de les cinc campanes majors de la catedral.

– A l'entrada de la custòdia a la catedral, volteig de les cinc campanes majors de la catedral.

– Durant la benedicció i la reserva, villancet del Racó amb cinc campanes de la catedral.

Elements que formen part del bé

Elements mobles

– La custòdia (propietat del Capítol Metropolità)

– Les roques (propietat de l'Ajuntament de València):

La Diablera

Sant Miquel

La Fe

Sant Vicent Ferrer

La Puríssima

La València

La Fama

El Patriarca

La Santíssima Trinitat

Mare de Déu dels Desemparats

Sant Calze

– Els gegants i els nanos (diverses propietats).

– Indumentària dels personatges de la processó (diverses propietats).

Elements immobles

Catedral Metropolitana de Santa Maria: BIC (*Gaceta* 04.06.1931).

Casa de les Roques: Conjunt Històric de la Ciutat de València (BOE 10.05.1993).

Parròquies i esglésies del centre històric:

– Sant Pere Màrtir i Sant Nicolau: BIC (BOE 10.08.1981).

– Salvador: BIC (BOE 24.01.2008).

– Sants Joans: BIC (BOE 26.02.1947).

– Sant Martí Bisbe i Sant Antoni Abat: BIC (BOE 15.03.1983).

– Santa Caterina: BIC (BOE 06.06.1981).

– Sant Tomàs: BIC (BOE 18.03.1982).

– Sant Esteve: BIC (BOE 21.06.1955).

– Santa Creu: BIC (BOE 13.09.1983).

– Sant Joan de la Creu: BIC (BOE 24.04.1942).

– Nueve a nueve y media – Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *Maria*.

– Nueve y media – Laudes solemnes en la Catedral.

– Misa de pontifical en la Catedral – Preparación de las campanas mayores al inicio de la misa, y villancico de Renovación en el momento de la Consagración.

– Doce a trece horas – Volteo general de las once campanas de la Catedral. Las parroquias del centro histórico deben contestar con un volteo general a las doce durante cinco minutos.

– A partir de las doce horas, Cabalgata del Convite, con expresa invitación del *Capellà de les Roques*, diversas danzas rituales del Corpus y *La Degolla*.

– Cuatro de la tarde – Salida de las Rocas, por el recorrido de la Procesión General y posterior regreso a la *Casa de les Roques*. Tras ellas los *carros de l'enramà* que tiran murta por el suelo del itinerario.

– Cinco de la tarde – Salida de los Gigantes, los *Nanos* y las danzas de la *Magrana* y la *Moma*.

– Seis a seis y media – Toque de coro con las campanas de la Catedral, volteando la *Maria*. Al finalizar, Señal de Procesión General con el *Manuel*.

– Seis y media – Segundas Vísperas Solemnes

– Siete – Salida de la procesión, indicada por el *repic* de las campanas de la Catedral.

– En el momento de la salida de la Custodia, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral. Las parroquias del centro histórico deben contestar con un volteo durante tres minutos.

– Igualmente se producen 21 salvas, que deben realizarse con morteros tradicionales, desde la terraza de la torre del Micalet de la Catedral.

– Durante el paso de la Custodia por cada demarcación parroquial, volteo general de sus campanas.

– En el paso de la Custodia por la plaza de la Reina, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral.

– A la entrada de la Custodia a la Catedral, volteo de las cinco campanas mayores de la Catedral.

– Durante la Bendición y Reserva villancico *del Racó* con cinco campanas de la Catedral.

Elementos que forman parte del bien

Elementos muebles

– La Custodia (propiiedad del Cabildo Metropolitano).

– Las Rocas (propiiedad del Ayuntamiento de València)

La Diablera

Sant Miquel

La Fe

Sant Vicent Ferrer

La Puríssima

La València

La Fama

El Patriarca

La Santíssima Trinitat

Virgen de los Desamparados

Santo Cáliz

– *Els gegants i els nanos* (diversas propiedades).

– Indumentaria de los personajes de la procesión (diversas propiedades).

Elementos inmuebles

Catedral Metropolitana de Santa María – BIC (*Gaceta* 04.06.1931).
Casa de las Rocas – Conjunto Histórico de la Ciudad de València (BOE 10.05.1993).

Parroquias e iglesias del centro histórico:

– San Pedro Mártir y San Nicolás – BIC (BOE 10.08.1981).

– Salvador – BIC (BOE 24.01.2008).

– Santos Juanes – BIC (BOE 26.02.1947).

– San Martín Obispo y San Antonio Abad – BIC (BOE 15.03.1983).

– Santa Catalina – BIC (BOE 06.06.1981).

– Santo Tomás – BIC (BOE 18.03.1982).

– San Esteban – BIC (BOE 21.06.1955).

– Santa Cruz – BIC (BOE 13.09.1983).

– San Juan de la Cruz – BIC (BOE 24.04.1942).

Definició de l'àmbit espacial i temporal

Cavalcada del Convit

Desfilen per l'orde següent, acompanyats del tabalet i la dolçaina:

- Les banderoles
- Els gegants
- Els nanos
- El capellà de les roques
- La Moma
- Els Cavallets o Morets
- La Magrana
- Els Arquets
- Els Pastorets
- Els Llauradors
- Els Turcs
- Personatges dels misteris
- La Degolla

Les roques en la processó general

Les roques desfilen abans de la processó general en l'orde següent:

- La Diablera
- Sant Miquel
- La Fe
- Sant Vicent Ferrer
- La Puríssima
- La València
- La Fama
- El Patriarca
- La Santíssima Trinitat
- Mare de Déu dels Desemparats
- Sant Calze

Danses prèvies a la processó

Les danses desfilen darrere de les roques i abans de la processó general, en l'orde següent:

- Gegants
- Nanos
- La Magrana
- La Moma

Processó general

L'orde tradicional de la processó general, que ha d'adequar-se a la normativa canònica, és el següent:

- Banderoles de la Ciutat
- Creu de la catedral
- Parròquies modernes de la ciutat (preferentment amb les seues creus parroquials)

- Gremi de Fusters amb el pendó
- Personatges de l'Antic Testament:

Sant Miquel amb dos ànimes

Noé (*l'Abuelo Colomet*)

Abraham i Isaac

Melquisedec

Escala de Jacob

Jacob i els seus dotze fills (*els Blancs*)

Moisés i Aaró

La serp de bronze

Levites

Arca de l'Aliança

Els Àngels Bovos

Altar del sacrifici i candelobre dels set braços

Exploradors de la Terra Promesa

Portadors

Josué (*el qui para el Sol*)

Samsó

Saül

David i els Músics Cegos

Salomó i la reina de Sabà

Elies amb l'Àngel i Jezabel

Els profetes majors: Jeremies, Isaïes, Ezequiel i Daniel

Les matrones

Definición del ámbito espacial y temporal

Cabalgata del Convite

Desfilan por el siguiente orden, acompañados de su correspondiente dulzaina y tamboril

- *Les banderoles*
- *Els gegants*
- *Els nanos.*
- *El Capellà de les Roques.*
- *La Moma*
- *Els Cavallets o morets*
- *La Magrana*
- *Els Arquets*
- *Els Pastorets*
- *Els Llauradors*
- *Els Turcs*
- *Personajes de los Misteris*
- *La Degolla*

Las Rocas en la Procesión General

Las Rocas desfilan antes de la Procesión General en el siguiente orden:

- *La Diablera*
- *Sant Miquel*
- *La Fe*
- *Sant Vicent Ferrer*
- *La Puríssima*
- *La València*
- *La Fama*
- *El Patriarca*
- *La Santíssima Trinitat*
- *Virgen de los Desamparados*
- *Santo Cáliz*

Danzas previas a la Procesión

Las danzas desfilan tras las Rocas, y antes de la Procesión General, en el siguiente orden:

- Gegants
- Nanos
- La Magrana
- La Moma

Procesión general

El orden tradicional de la Procesión General, que deberá adecuarse a la normativa canónica, es el siguiente:

- *Banderoles de la Ciutat.*
- *Cruz de la Catedral.*
- *Parroquias modernas de la ciudad (preferentemente con sus cruces parroquiales).*

- *Gremio de Carpinteros con su pendón.*

- *Personajes del Antiguo Testamento:*

San Miguel con dos almas

Noé (el Abuelo Colomet)

Abraham e Isaac

Melquisedec

Escala de Jacob

Jacob y sus doce hijos (Els Blancs)

Moisés y Aarón

La Serpiente de bronce

Levitas

Arca de la Alianza

Els Àngels bovós

Altar del sacrificio y candelabro de los siete brazos

Exploradores de la Tierra Prometida

Porteadores

Josué (el qui para el sol)

Sansón

Saul

David y los Músicos Ciegos

Salomón y la Reina de Saba

Eliás con el Ángel y Jezabel

Los Profetas Mayores: Jeremías, Isaías, Ezequiel y Daniel

Las Matronas

- Els profetes menors
Tobies i sant Rafael
– Gremi de Confeters o Sucrers amb el pendó
– Àngel Custodi de la Ciutat de València
– Heralds amb les armes de la Ciutat
– La senyera de la Ciutat
– Banda Municipal
– Personatges del Nou Testament, per este orde:
Simeó i la profetessa Anna
Sant Joan Baptista
Els dotze apòstols
Els quatre evangelistes
Les tres àguiles
– Parròquies del centre històric (preferentment amb les seues creus parroquials)
– Gremi de Forners amb el pendó
– Gremi de Sastres i Modistes amb el pendó
– Els misteris:
Misteri del rei Herodes
Misteri de sant Cristòfol i dels pelegrins amb la imatge de sant Cristòfol
Misteri d'Adam i Eva
– Sants eucarístics:
Sant Nicolau i la barca
Santa Margalida i la Cuca Fera
Sant Jordi i el drac
Santa Marta i la Tarasca
Santa Maria Egipciana
La beata Agnès de Benigànim
– Associacions i institucions cíviques i religioses
– Els Cirialots
– Invitats militars i civils
– Ordes religiosos
– Tintinacle i umbel·la
– Senyors capitulars
– Ministre macer de la seu
– Gosser de la seu
– Encensers
– Custòdia del Santíssim Sagrament flanquejada per fadrins i portada per preveres
– Arquebisbe de València, els seus bisbes
– Autoritats civils i militars
– Banda militar i piquet

Mesures de protecció

La gestió cívica de la solemnitat del Corpus Christi, a part dels actes litúrgics que corresponen a l'Església, és competència de l'Ajuntament de València i del Capítol Metropolità, els quals decidiran, en col·laboració amb els actors secundaris, sobre aspectes materials i immaterials i el desplegament dels actes de la festivitat anual. Tots els canvis que excedisquen el normal desplegament dels elements descrits en l'annex hauran de comunicar-se a la direcció general competent en matèria de patrimoni cultural, perquè, si cal, emeta una autorització administrativa i modifique el present decret.

L'ús o la difusió de la solemnitat en el seu conjunt o d'aquells elements materials o immaterials, propis o al·legòrics, que la configuren, queden reservats amb exclusivitat a l'Ajuntament de València i al Capítol Metropolità, sense perjudici del dret d'informació dels mitjans de comunicació dels diversos actes relacionats amb la solemnitat.

Detall dels recorreguts espacials

Recorregut de les roques des de la Casa de les Roques fins a la plaça de la Mare de Déu
Alberedetes de Serrans, plaça dels Furs, carrer Serrans, plaça de Manises, Cavallers, plaça de la Mare de Déu.

Cavalcada del Convit

Palau de la Generalitat, plaça de la Mare de Déu, Miquelet, plaça de la Reina, Cabillers, Avellanés, plaça de l'Almoina, Palau del Bisbe.

- Los Profetas Menores
Tobías y San Rafael
– Gremio de Confiteros o *Sucrers* con su pendón.
– Ángel Custodio de la Ciudad de Valencia.
– Heraldos con las armas de la Ciudad.
– La Senyera de la Ciudad.
– Banda Municipal.
– Personajes del Nuevo Testamento por este orden:
Simeón y la Profetisa Ana
San Juan Bautista
Los doce apóstoles
Los cuatro evangelistas
Las tres Águilas
– Parroquias del centro histórico (preferentemente con sus cruces parroquiales).
– Gremio de Horneros con su pendón.
– Gremio de Sastres y Modistas con su pendón.
– *Els Misteris*
Misteri del Rei Herodes
Misteri de Sant Cristòfol i dels Pelegrins con la imagen de San Cristóbal
Misteri d'Adam i Eva
– Santos eucarísticos
Sant Nicolau i la barca
Santa Margalida i la Cuca Fera
Sant Jordi i el Drac
Santa Marta i la Tarasca
Santa Maria Egipciana
La beata Inés de Benigànim
– Asociaciones e instituciones cívicas y religiosas.
– *Els Cirialots*.
– Invitados militares y civiles.
– Ordenes religiosas.
– Tintinábulo y umbela.
– Señores capitulares.
– Ministro pertiguero de la Seo.
– Perrero de la Seo.
– Incensarios.
– Custodia del Santísimo Sacramento flanqueada por mancebos y portada por presbíteros.
– Arzobispo de Valencia, sus obispos.
– Autoridades civiles y militares.
– Banda militar y piquete.

Medidas de protección

La gestión cívica de la Solemnidad del Corpus Christi, al margen de los actos litúrgicos que corresponden a la Iglesia, es competencia del Ayuntamiento de Valencia y del Cabildo Metropolitano, quienes decidirán, en colaboración con los actores secundarios, sobre aspectos materiales e inmateriales, así como el desarrollo de los actos de la festivitat anual. Todos aquellos cambios que excedan del normal desarrollo de los elementos descritos en el anexo deberán comunicarse a la dirección general competente en la materia del patrimonio cultural para, en su caso, autorización administrativa y consiguiente modificación del presente decreto.

El uso o la difusión de la Solemnidad en su conjunto, o de aquellos elementos materiales o inmateriales, propios o alegóricos, que la conforman, quedan reservados con exclusividad al Ayuntamiento de Valencia y al Cabildo Metropolitano, sin perjuicio del derecho de información de los medios de comunicación de los diversos actos relacionados con la Solemnidad.

Detalle de los recorridos

Recorrido de las Rocas desde la Casa de les Roques hasta la Plaza de la Virgen
Alameditas de Serranos – Plaza de los Fueros – Calle Serranos
– Plaza de Manises – Caballeros – Plaza de la Virgen.

Cabalgata del Convite

Palau de la Generalitat – Plaza de la Virgen – Micalet – Plaça de la Reina – Cabillers – Avellanés – Plaça de l'Almoina – Palau del Bisbe.

Recorregut de les roques durant la processó general

Plaça de la Mare de Déu, Cavallers, Tossal, Mercat, Maria Cristina, Sant Vicent, Mar, Avellanes, Pujada del Palau; tornada per Avellanes, Mar, Pau, General Tovar, plaça de Tetuan, plaça del Temple, Pintor López, Comte de Trénor, plaça dels Furs i Casa de les Roques.

Processó general

Eixida de la catedral per la porta dels Apòstols, plaça de la Mare de Déu, Cavallers, Tossal, Bosseria, Mercat, Maria Cristina, Sant Vicent, plaça de la Reina, Mar, Avellanes, Palau, plaça de l'Almoina i entrada a la catedral.

Recorrido de las Rocas durante la Procesión General

Plaza de la Virgen, Caballeros, Tossal, Mercado, María Cristina, San Vicente, Mar, Avellanas, Subida del Palau, volviendo por Avellanas, Mar, Paz, General Tovar, Plaza de Tetuán, Plaza del Temple, Pintor López, Conde de Trénor, Plaza de Los Fueros a Casa de las Rocas.

Procesión general

Salida de la Catedral por la Puerta de los Apóstoles, Plaza de la Virgen, Caballeros, Tossal, Bosseria, Mercado, María Cristina, San Vicente, Plaza de la Reina, Mar, Avellanas, Palau, Plaza de la Almoina y entrada a la Catedral.